

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ

**Крючек Г.М., магістрант*,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка**

Підприємства постійно ведуть розрахунки з постачальниками за придбані в них основні засоби, сировину, матеріали та інші товарно-матеріальні цінності та надані послуги; з покупцями - за куплені ними товари; із замовниками - за виконані роботи та надані послуги.

Тему обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками розглядали провідні вітчизняні науковці з бухгалтерського обліку, зокрема Ф.Ф. Бутенць, А.С. Барановська, Г.В. Власюк, В.В. Жуковська, А. Козоріз, О.С. Кравченко, О.М. Шапошнікова та інші. Проте ряд питань досі залишаються недостатньо вивченими, що зумовлює актуальність даної теми та подальшого дослідження.

Метою написання тез є розгляд проблемних питань щодо обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками на сучасному етапі розвитку економіки України, а також визначення подальших напрямів удосконалення організації обліку розрахунків.

Розвиток ринкових відносин підвищує відповідальність і самостійність підприємств у виробленні і прийнятті управлінських рішень по забезпеченню ефективності розрахунків з дебіторами і кредиторами. Збільшення або зниження кредиторської заборгованості призводять до зміни фінансового стану підприємства.

Прибутковість діяльності підприємства залежать від швидкості обороту капіталу, що визначається цілим комплексом економіко-організаційних заходів. Його частиною є розрахунки між суб'єктами господарської діяльності. Для дотримання діючих правил розрахунків слід запобігати їх простроченню, сприяти зменшенню кредиторської і дебіторської заборгованостей. Чим швидше здійснюється процес розрахунків, тим ефективніше працює економіка. Так, наприклад, значне перевищення дебіторської заборгованості над кредиторською може привести до так званого технічного банкрутства. Це пов'язано зі значним відволіканням засобів підприємства з обороту і неможливістю

---

* Науковий керівник – Прохвятилов Ю.Ф., к.е.н, доцент

гасити вчасно заборгованість перед кредиторами.

Порядок і форми розрахунків з постачальниками визначаються господарськими договорами, внаслідок виконання яких у підприємства виникають поточні зобов'язання – кредиторська заборгованість. Господарський договір є найбільш поширеною і важливою підставою виникнення зобов'язання, основною формою реалізації товарно-грошових відносин у ринковій економіці.

Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками є найважливішою ділянкою бухгалтерської роботи, оскільки на цьому етапі формується основна частина доходів та грошових надходжень підприємств. Розрахунки – це операції, з одного боку спрямовані на забезпечення підприємства сировиною, матеріалами, паливом, тарою, а з іншого – реалізація готової продукції.

Для поліпшення стану розрахунків з постачальниками і підрядниками необхідно:

— постійно контролювати стан розрахунків по простроченій заборгованості;

— розробляти моделі договорів із гнучкими умовами оплати, що допоможе слідкувати за розрахунками з постачальниками, у встановлені строки погашати заборгованість, а також достовірніше відображати інформацію в бухгалтерському обліку;

— формувати повну і достовірну інформацію про стан розрахунків із постачальниками і підрядниками за товарно-матеріальні цінності, виконані роботи та послуги, необхідної внутрішнім користувачам бухгалтерської звітності – керівникам, засновникам, учасникам і власникам майна організації, і навіть зовнішнім – інвесторам, кредиторам та інших користувачам бухгалтерської звітності.

З метою покращення розрахункової дисципліни і для скорочення дебіторської і кредиторської заборгованості пропонуємо деякі пропозиції для удосконалення обліку розрахунків:

1. Необхідно стежити за співвідношеннями дебіторської і кредиторської заборгованості: значне переважання дебіторської заборгованості створює загрозу фінансовій стійкості підприємства і робить необхідним залучення додаткових (як правило, дорогих) засобів; перевищення кредиторської заборгованості над дебіторською може призвести до неплатоспроможності підприємства;

2. Доцільно проводити аналіз складу і структури дебіторської і кредиторської заборгованості за конкретними постачальниками і покупцями, а також щодо термінів утворення заборгованості і термів їх можливого погашення, що дозволить своєчасно виявляти

прострочену заборгованість і вживати заходів щодо її стягнення. Дані про терміни виникнення (погашення) заборгованості мають бути регулярними і оперативними, їх доцільно акумулювати в окремому документі. Для цього пропонуємо вести реєстр розрахунків з кредиторами, з зазначенням термінів і сум заборговань. Складати такий реєстр можна у вигляді матриці.

3. Контролювати оборотність кредиторської заборгованості і узгоджувати її з розміром дебіторської заборгованості, надаючи перевагу збільшенню кредиторської заборгованості;

4. На високому рівні організувати роботу за договорами з покупцями, в картці клієнта відмічати роботу за системою передоплати, або з надання товарного кредиту.

Таким чином, вищевикладені пропозиції будуть сприяти вдосконаленню розрахунків та їх обліку, забезпеченню вдосконалення розрахунків з кредиторською і дебіторською заборгованостями і зміцненню фінансового стану підприємства.

ЗАРОБІТНА ПЛАТА ЯК ОСНОВА МАТЕРІАЛЬНОГО СТИМУЛЮВАННЯ

Кулик Т.С., магістрант,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

Заробітна плата є основним джерелом доходів працівників і найсильнішим мотиватором трудового потенціалу більшості населення. В умовах недосконалості ринкових регуляторів формування заробітної плати, процеси у сфері оплати праці набули значною мірою стихійного характеру. Заробітна плата була, є і ще тривалий час буде важливим якісним показником економічного господарювання.

Відомо, що в Україні величина заробітної плати суттєво занижена. До того ж, доходи більшості працівників не залежать від кількісних і якісних показників їхньої праці. Як економічна категорія заробітна плата не повною мірою виконує свої функції — відтворення робочої сили і стимулювання праці. Вона фактично перетворилась в один з варіантів соціальної допомоги, який мало

---

* Науковий керівник – Маренич Т.Г., д.е.н, професор